

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 27-10-2025

Mødedato Mandag d. 27. oktober 2025 kl. 14:00

Mødested A1.158 - BROEN - Fællesmøde med ØKE

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af kommunalpolitiske perspektiver for det videre afklaringsforløb om opgaveoverdragelse 3

Punkt 77: Drøftelse af kommunalpolitiske perspektiver for det videre afklaringsforløb om opgaveoverdragelse i regi af sundhedsreform

29.00.00-G01-2-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

X

Sagsbehandler: Dorthe Høgh

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Den 1. januar 2027 overgår udvalgte kommunale sundhedsopgaver til regionalt myndigheds- og finansieringsansvar som led i sundhedsreformen. Forretningsudvalget i Region Midtjylland har 16. september 2025 godkendt anbefalinger til faglige og organisatoriske rammer for den videre dialog med kommunerne om varetagelsen i regionalt regi.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget drøfter på fælles møde den 27. oktober 2025 de kommunalpolitiske perspektiver hertil forud afklaringsdialog med regionen.

Desuden drøfter udvalgene forslag til tids- og procesplan for opgaveoverdragelsen, som leder frem til, at kommunen senest 1. maj 2026 skal fremlægge et udkast til delingsaftale. Forinden, i april 2026, vil der være frist for aftale om evt. fortsat kommunal involvering i driften af opgaverne efter 2027.

Sagsfremstilling

Som led i sundhedsreformen (fra november 2024) overgår følgende sundhedsopgaver fra kommunerne til regionalt myndigheds- og finansieringsansvar 1. januar 2027:

1. Akutsygeplejen
2. Specialiseret rehabilitering og en lille andel af den mest avancerede genoptræning
3. Midlertidige pladser til borgere med behov for en sundhedsfaglig indsats
4. Den patientrettede forebyggelse

Hensigten med overdragelsen er at sikre en ”ensartet” høj kvalitet i opgaveløsningen på tværs af geografiske og socio-økonomiske forskelle.

Forretningsudvalget i Region Midtjylland har 16. september 2025 godkendt anbefalinger til faglige og organisatoriske rammer for varetagelsen i regionalt regi. Her har administrationen i regionen fået mandat til ”at fortsætte dialogen med kommunerne om yderligere konkretisering af rammer for den fremtidige opgaveløsning”. Dette foregår bilateralt med de 19 midtjyske kommuner i efteråret 2025. Herning Kommunes dialogmøde er planlagt primo november 2025.

Region Midtjyllands anbefalinger

Forretningsudvalget lægger op til følgende rammer for de fire opgaveområder:

- De kommende regionale sundheds- og omsorgspladser samt akutsygeplejen integreres organisatorisk under samme ledelse i regionen på akuthospitalerne (Regionshospitalet Gødstrup for Herning Kommunes vedkommende) med Præhospitalet som en vigtig samarbejdspartner.
- Regionen overtager den specialiserede rehabilitering. I tilknytning til de nuværende regionale neurorehabiliteringstilbud på Hammel Neurocenter, Regionshospitalet Skive og Lemvig Sundhedshus – drives 2-5 regionale døgnrehabiliteringsinstitutioner, som skal være geografisk spredt i regionen. Ledelsesansvaret forankres i Hammel.
- En samarbejdsmodel for den patientrettede forebyggelse, hvor regionen indgår aftaler med kommunerne om drift og udvikling med fælles målsætninger og fælles bidrag til løsningen. Ledelsesansvaret placeres på akuthospitalerne.

- Faglige kriterier for opgaveløsningen om bl.a. ensartet høj kvalitet, sammenhæng og kontinuitet for borgerne samt faglig bæredygtighed. Disse vil sammen med vurdering af præmisser om blandt andet tilstrækkelig transparens ift. kvalitet og serviceniveau samt at løsningen af opgaverne lever op til nationale krav, lægge til grund for evt. beslutning om kommunal involvering i driften efter 2027. Regionsrådet vil tidligst i december 2025 behandle anbefalinger i forhold til kommunal drift.

Sagsfremstillingen og tilhørende bilag til Forretningsudvalget er vedlagt som bilag 1 og 2.

Drøftelse af de kommunale perspektiver til regionens anbefalinger

På fællesmødet den 27. oktober 2025 udfolder administrationen vurdering af regionens anbefalinger i relation til Herning Kommune. Oplægget vil indeholde vurdering af muligheder og opmærksomhedspunkter til den foreslåede organisatoriske forankring af opgaverne, den fremadrettede varetagelse i regionalt regi samt sammenspillet til det kommunale sundheds- og ældreområde. Oplægget skal se i forlængelse af, at Social- og Sundhedsudvalget samt Byrådet på henholdsvis udvalgmøde den 20. august 2025 og ifm. budgetprocessen blev forelagt overblik over foreløbige konsekvenser af opgaveoverdragelsen. Samtidigt vil vurderingen også tage udgangspunkt i politiske drøftelser, der har været i Gødstrupklyngen. Her har kommunerne politisk signaleret et stort fokus på geografisk tilgængelighed i tilbud af høj kvalitet og lighed i sundhed via målrettede indsatser samt ønske om styrket tværsektorielt fælles ansvar.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget og Social og Sundhedsudvalget drøfter på den baggrund de politiske perspektiver med henblik på at give administrationen input til den forestående afklaringsproces. De to udvalg skal nærmere forholde sig til:

- centrale politiske pejlemærker til den videre varetagelse af opgaverne
- det fremadrettede tværsektorielle sammenspil
- mulige præmisser for en senere vurdering af fortsat kommunal involvering i driften

Sidstnævnte uddybes nedenfor.

Eventuel fortsat kommunal involvering i driften

Sundhedsreformen rummer mulighed for fortsat kommunal involvering i driften af opgaverne. I de seneste måneder har der pågået en national juridisk afklaring af den konkrete aftaleform herfor med det resultat, at eventuelle aftaler forventeligt skal indgås som ”horisontale samarbejder”. Der mangler fortsat klarhed over de nærmere vilkår og rammer. Set i lyset heraf, anbefaler administrationen, at der sker en politisk drøftelse af, hvilke præmisser, der er afgørende for en senere beslutning om kommunen skal søge muligheden for evt. varetagelse af (dele af) driften. Disse kan bero, at tilbud fastholdes og videreudvikles i det nære i kommunen. At sammenspillet på tværs af sektorer og civilsamfund samt koordinering med øvrige indsatser/tilbud mv. i kommunen kan styrkes. Endeligt skal der også være klarhed over økonomi, hvilket ansvar kommunen besidder samt en evt. driftsaftales tidsmæssige rækkevidde. Administrationen udfolder fordele og ulemper ved evt. kommunal drift på fællesmødet.

Den videre proces

Administrationen har udarbejdet et forslag til den interne videre proces i Herning Kommune (vedlagt som bilag 3), som leder frem til centrale deadlines i 2026: Senest 1. maj 2026 skal kommunen udarbejdet et forslag til delingsaftale, som skal være endelig indgået med regionen 1. juli 2026. Forinden i april 2026 er der frist for evt. driftsaftale. Det kommende dialogmøde med regionen er en del af en afklarende fase, som peger frem mod forhandlinger i foråret 2026. Et nyt byråd vil forventeligt den 3. februar 2026 blive forholdt stillingtagen til politisk mandat for de nærmere konkrete forhandlinger. Det anbefales, at der afholdes fælles møde mellem Økonomi-, Erhvervs og Uddannelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget den 26. januar 2026 til behandling af sagen inden fremsendelse til byrådet. Sagen vil ligeledes blive drøftet i Ældreråd, Handicapråd samt i MED-organisationen. Tids- og procesplan tilpasses ved behov for ændringer.

Økonomi

De foreløbige økonomiske konsekvenser for Herning Kommune af opgaveoverdragelsen blev fremlagt i forbindelse med budgetprocessen.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse og Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller,

at de kommunale perspektiver i forhold til Region Midtjyllands anbefalinger til faglige og organisatoriske rammer for varetagelsen i regionalt regi drøftes med henblik på at give administrationen input til den forestående afklaringsproces

at forslag til foreløbig tids- og procesplan jf. bilag 2 for det videre forløb om opgaveoverdragelse i Herning Kommune godkendes og justeres efter behov

at afklare og tiltræde principper for senere vurdering af muligheden for eventuel kommunal drift jf. afsnit om ”Fortsat kommunal involvering i driften”

at der afholdes endnu et fællesmøde mellem Økonomi-, Erhvervs og Uddannelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget den 26. januar 2026 til behandling af mandat til nærmere forhandlinger om delingsaftale og evt. kommunal drift.

Beslutning

Tids- og procesplan er godkendt.

Økonomi-, Erhvervs og Uddannelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget drøftede de kommunale perspektiver i forhold til Regionens anbefalinger.

Økonomi-, Erhvervs og Uddannelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget meddeler administrationen mandat til at indgå i den forestående afklaringsproces.

Bilag

Bilag 3: Udkast til tids- og procesplan for delingsproces i Herning kommune

Bilag 2: Bilag til forretningsudvalgets behandling den 16. september

Bilag 1: Forretningsudvalgets sagsfremstilling 16. september 2025